

Die hittevergelyking II

Beskou die spesifieke probleem:

$$u_t = ku_{xx}, \quad k > 0$$

Aanvangsvoorwaarde:

$$u(x, 0) = f(x), \quad 0 < x < L$$

Randvoorwaardes:

$$u(0, t) = 0, \quad t > 0$$

$$u(L, t) = 0, \quad t > 0$$

Oplossingsmetodiek (bl 697)

Stap 1 Bepaal alle produkoplossings

Stap 2 Kies daardie oplossings in **Stap 1** wat die randvoorwaardes bevredig

Stap 3 Probeer die aanvangsvoorwaarde(s) bevredig deur 'n lineêre kombinasie van die oplossings in **Stap 2** te neem

Die beginsel van superposisie (bl 690)

As $v(x, t)$ en $w(x, t)$ die hittevergelyking bevredig, bevredig $z(x, t) = cv(x, t) + dw(x, t)$ ook die hittevergelyking

Bewys: $v_t = kv_{xx}$ en $w_t = kw_{xx}$

$$\begin{aligned}\Rightarrow z_t &= cv_t + dw_t \\ &= c(kv_{xx}) + d(kw_{xx}) \\ &= k(cv_{xx} + dw_{xx}) \\ &= kz_{xx}\end{aligned}$$

$$\Rightarrow z(x, t) \text{ is ook 'n oplossing!}$$

Stap 1 Soek opl's van vorm: $u(x, t) = X(x)T(t)$

$$\begin{aligned}\Rightarrow u_t &= XT' \text{ en } u_{xx} = X''T \\ &\Rightarrow XT' = kX''T\end{aligned}$$

Deel nou regdeur met kXT :

$$\Rightarrow \frac{T'}{kT} = \frac{X''}{X} = \pm\lambda^2$$

$$\Rightarrow T' = \pm k\lambda^2 T \text{ en } X'' = \pm\lambda^2 X$$

Vir skeidingskonstante $\boxed{\lambda = 0}$

$$\Rightarrow X'' = 0 \quad \text{en} \quad T' = 0$$

$$\Rightarrow X = cx + d \quad \text{en} \quad T = e$$

$$\Rightarrow u(x, t) = X(x)T(t) = ax + b$$

Bevestig nou dat dit die PDV bevredig

Vir skeidingskonstantes $\boxed{+\lambda^2}$

$$\Rightarrow X'' = +\lambda^2 X \quad \text{en} \quad T' = +k\lambda^2 T$$

$$\Rightarrow X = a \cosh(\lambda x) + b \sinh(\lambda x) \quad \text{en}$$

$$T = ce^{k\lambda^2 t} \quad \text{dus...}$$

$$u(x, t) = e^{k\lambda^2 t} [a \cosh(\lambda x) + b \sinh(\lambda x)]$$

Bevestig nou dat dit die PDV bevredig

Vir skeidingskonstantes $\boxed{-\lambda^2}$

$$\Rightarrow X'' = -\lambda^2 X \quad \text{en} \quad T' = -k\lambda^2 T$$

$$\Rightarrow X = a \cos(\lambda x) + b \sin(\lambda x) \quad \text{en}$$

$$T = ce^{-k\lambda^2 t} \quad \text{dus...}$$

$$u(x, t) = e^{-k\lambda^2 t} [a \cos(\lambda x) + b \sin(\lambda x)]$$

Bevestig nou dat dit die PDV bevredig

$\boxed{\text{Stap 2}}$ Vir watter skeidingskonstantes word die randvoorwaardes

$$u(0, t) = 0, \quad u(L, t) = 0, \quad t > 0$$

bevredig?

Vir skeidingskonstante $\boxed{\lambda = 0}$: $u(x, t) = ax + b$

As $x = 0$ moet $u = 0 \Rightarrow b = 0$

As $x = L$ moet $u = 0 \Rightarrow aL = 0 \Rightarrow a = 0$

$$\Rightarrow u \equiv 0 \quad \Rightarrow \quad \text{Triviale oplossing!}$$

Vir skeidingskonstantes $\boxed{+\lambda^2}$

$$u(x, t) = e^{k\lambda^2 t} [a \cosh(\lambda x) + b \sinh(\lambda x)]$$

$$\text{As } x = 0 \text{ moet } u = 0 \Rightarrow \underbrace{e^{k\lambda^2 t}}_{\neq 0} \cdot a = 0 \Rightarrow a = 0$$

$$\text{As } x = L \text{ moet } u = 0 \Rightarrow \underbrace{e^{k\lambda^2 t}}_{\neq 0} \cdot b \cdot \underbrace{\sinh(\lambda L)}_{> 0} = 0$$

$$\Rightarrow b = 0 \Rightarrow u \equiv 0 \Rightarrow \text{Triviale oplossing!}$$

Vir skeidingskonstantes $\boxed{-\lambda^2}$

$$u(x, t) = e^{-k\lambda^2 t} [a \cos(\lambda x) + b \sin(\lambda x)]$$

$$\text{As } x = 0 \text{ moet } u = 0 \Rightarrow \underbrace{e^{-k\lambda^2 t}}_{\neq 0} \cdot a = 0 \Rightarrow a = 0$$

$$\text{As } x = L \text{ moet } u = 0 \Rightarrow \underbrace{e^{-k\lambda^2 t}}_{\neq 0} \cdot b \cdot \underbrace{\sin(\lambda L)}_{\text{kan 0 wees}} = 0$$

$$\sin(\lambda L) = 0 \text{ as } \lambda L = n\pi, \quad n = 1, 2, 3, \dots$$

$$\Rightarrow \lambda_n = \frac{n\pi}{L}, \quad n = 1, 2, 3, \dots$$

⇒ Oneindig baie oplossings:

$$u_n = b_n e^{-k \frac{n^2 \pi^2}{L^2} t} \sin\left(\frac{n\pi}{L} x\right) = u_n(x, t)$$

Hierdie oplossings bevredig die PDV **en** die randvoorwaardes!

Stap 3 Probeer die aanvangsvoorwaarde(s) bevredig deur 'n lineêre kombinasie van die oplossings in **Stap 2** te neem

Volgens die beginsel van superposisie is enige lineêre kombinasie van die oplossings ook 'n oplossing, dus...

Mees algemene oplossing:

$$u(x, t) = \sum_{n=1}^{\infty} b_n e^{-k \frac{n^2 \pi^2}{L^2} t} \sin\left(\frac{n\pi}{L} x\right)$$

As $t = 0$ moet $u = f(x)$

$$\Rightarrow f(x) = \sum_{n=1}^{\infty} b_n \sin\left(\frac{n\pi}{L} x\right)$$

$$f(x) = \sum_{n=1}^{\infty} b_n \sin\left(\frac{n\pi}{L}x\right)$$

As $f(x)$ geskryf kan word as 'n lineêre kombinasie van die sinus-terme,

$$\sin\left(\frac{n\pi}{L}x\right),$$

kan die koëffisiënte b_n bepaal word deur koëffisiënte links en regs te vergelyk!

Voorbeeld: $u_t = u_{xx}$

Aanvangsvoorwaarde:

$$u(x, 0) = \sin x, \quad 0 < x < \pi$$

Randvoorwaardes:

$$u(0, t) = 0, \quad t > 0$$

$$u(\pi, t) = 0, \quad t > 0$$

Mees algemene oplossing:

$$u(x, t) = \sum_{n=1}^{\infty} b_n e^{-n^2 t} \sin(nx)$$

$$u(x, t) = \sum_{n=1}^{\infty} b_n e^{-n^2 t} \sin(nx)$$

As $t = 0$ moet $u = \sin x$

$$\Rightarrow \sin x = \sum_{n=1}^{\infty} b_n \sin(nx)$$

Vergelyk koëffisiënte links en regs:

$$\begin{aligned} & 1 \cdot \sin(x) + 0 \cdot \sin(2x) + 0 \cdot \sin(3x) + \dots \\ &= b_1 \sin(x) + b_2 \sin(2x) + b_3 \sin(3x) + \dots \end{aligned}$$

$$\Rightarrow b_1 = 1, \quad b_2 = b_3 = \dots = 0$$

$$\Rightarrow u(x, t) = e^{-t} \sin x$$

Let op: $u \rightarrow 0$ (gestadigde toestand) as $t \rightarrow \infty$

Teken nou die oplossing op een assestelsel
